

РЕШЕНИЕ

№ 35360

гр. София, 28.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, VII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в
публично заседание на 02.07.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Ралица Романова

ЧЛЕНОВЕ: Георги Терзиев

Пенка Велинова

при участието на секретаря Елица Делчева и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **3220** по описа за **2025** година докладвано от съдия Георги Терзиев, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208 и сл. от АПК, във връзка с чл.63в от ЗАНН.

Образувано е по касационна жалба на „Карол Капитал Мениджмънт“ ЕАД срещу Решение № 634 от 17.02.2025 г., постановено по НАХД № 13380/2024 г. на СРС, НО, 13 състав. С оспореното решение е потвърдено Наказателно постановление /НП/ № Р - 10 - 159 от 15.08.2024 г., издадено от Заместник - председател на Комисията за финансов надзор /КФН/, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“, с което на жалбоподателя, на основание чл. 290, ал. 9, т. 1, пр. 1 от Закон за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ) е наложена „имуществена санкция“ в размер на 1 000 лв. /хиляда лева/ за нарушение на чл.54, § 10, ал.1 вр. с чл.1, § 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 във връзка с §4, ал.3 от ДР на Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ) и вр. с чл. 86, ал.5 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно финансиране (ЗДКИСДПКИ).

В касационната жалба е посочено, че решението на СРС е неправилно. Твърди се, че не е извършено описаното в НП нарушение. Сочи се още, че дори и да се приеме, че от дружеството е извършено административно нарушение, то на същото е дадена неправилна правна квалификация. Твърди, че са налице процесуални нарушения и авна несправедливост на наказанието. Моли се решението на СРС да бъде отменено, като бъде отменено издаденото НП. Моли за отправяне на преюдициално запитване до СЕС, като формулира въпроси. В съдебно заседание касаторът, чрез процесуалния си представител, поддържа касационната жалба и моли тя да бъде уважена. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за

прекомерност.

Ответникът по касация - Заместник-председателя на Комисията за финансов надзор в съдебно заседание, чрез процесуалния си представител, оспорва касационната жалба и моли тя да бъде отхвърлена като неоснователна. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за неоснователност на касационната жалба.

Административен съд София - град, VII касационен състав като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните и в рамките на касационната проверка, извършена съгласно чл. 218 АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е подадена в срока по чл. 211, ал. 1 АПК, във вр. с чл. 63в от ЗАНН и от надлежна страна, поради което е ДОПУСТИМА за разглеждане.

Разгледана по същество жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Софийски районен съд е установил от фактическа страна, че УД „КАРОЛ КАПИТАЛ МЕНИДЖМЪНТ“ ЕАД е вписано под № РГ-08-5 във водения от Комисията за финансов надзор Регистър на управляващите дружества по чл. 30, ал. 1, т. 5 от Закон за Комисията за финансов надзор. Съгласно издаденият лиценз, УД „КАРОЛ КАПИТАЛ МЕНИДЖМЪНТ“ ЕАД има правото да предоставя дейностите и услугите по чл. 86, ал. 1 и 2 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно финансиране (ЗДКИСДПКИ).

В хода на извършена проверка от КФН съгласно Заповед № 3-235 от 29.09.2023 г. на заместник-председателя, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“ на дейността на УД, било установено, че клиентът Д. Б. К. (с клиентски номер 10431) е имал при УД „КАРОЛ КАПИТАЛ МЕНИДЖМЪНТ“ ЕАД два действащи договора за управление на портфейл със служебни номера на портфейли 1035 и 1179, съответно сключени на 19.08.2021г. и 01.12.2021г.

Съгласно договореното в чл. 1, ал. 3 от сключения договор за доверително управление на портфейл № 10431-55 от 19.08.2021г., доверителят (Д. К.) дава своето изрично предварително одобрение и съгласие при извършване на Доверителното управление Управляващото дружество да инвестира активите на Доверителя във всякакви финансови инструменти, според инвестиционните му цели и ограничения по чл. 2.

В чл. 2 от сключения договор за доверително управление на портфейл № 10431-55 от 19.08.2021г. е регламентирано, че при осъществяване на доверителното управление УД ще се ръководи от инвестиционните цели и ограничения, така както са посочени от Доверителя в Приложение 4, представляващо неразделна част от договора. Клиентът Д. Б. К. е посочил като инвестиционни ограничения относно сключеният договор да не бъдат извършвани инвестиции в: акции на дружества със седалище в Република България; корпоративни облигации, издадени от дружества със седалище в Република България; банкови депозити и дялове на колективни инвестиционни схеми, предлагани в Република България.

Въпреки това при проверката от КФН било установено, че въз основа на този договор дружеството-жалбоподател извършило инвестиция в акции, издадени от дружества със седалище в Република България, което не отговаряло на заложените от клиента ограничения. Така, на 15.05.2023 г. били подадени поръчки № 4286 и № 4342 за закупуване на акции, издадени от „Шелли груп“ АД, 18П4 код B01100003166, на стойност 5 674.80 лева, като на същата дата със сделки с реф. № 3729 и № 3749 били закупени акции на тази стойност от посоченото дружество със седалище в Република България.

Към момента на проверката не е била установена извършена промяна на инвестиционните намерения и/или на ограниченията от страна на клиента по сключения договор за доверително управление на портфейл № 10431-55 от 19.08.2021 г. От проверяващите била изисквана информация дали са налице допълнителни споразумения/анекси или други приложения към сключения с Д. К. договори за доверително управление с номера 1035 и 1179. В писмена декларация от 07.12.2023 г. до КФН пълномощниците за УД „КАРОЛ КАПИТАЛ МЕНИДЖМЪНТ“ ЕАД - Д. Г. и С. К. са посочили, че не са били сключени допълнителни споразумения и/или анекси с клиента Д. К..

След започване на извършваната от КФН проверка към 19.12.2023 г., клиентът Д. К. е актуализирал инвестиционните си ограничения, като е разширил обхвата на възможните инвестиции чрез включването на акции на дружества със седалище в Република България и корпоративни облигации, издадени от дружества със седалище в Република България. Същият подписал и декларация, че е запознат с извършваните инвестиции от дружеството по договор от 19.08.2021 г., счита извършените инвестиции за съответстващи на инвестиционните му намерения не възразява срещу извършените инвестиции по портфейла и с настоящото изявление потвърждава изрично всички такива.

За констатираното нарушение бил съставен АУАН № Р-06-47/23.02.2024 г. от К. К., заемаща длъжност „Главен експерт“ в отдел „Надзор на предприятия за колективно инвестиране“, дирекция „Надзор на инвестиционната дейност“, управление „Надзор на инвестиционната дейност“ при КФН в присъствие на двама свидетели, както и в присъствието на представляващите дружеството лица срещу жалбоподателя за извършено на 15.05.2023 г. в [населено място] административно нарушение.

След запознаване с преписката от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Надзор по инвестиционната дейност“ било издадено процесното НП № Р-10-159/15.08.2024 г. за нарушение на чл.54, § 10, ал.1 вр. с чл.1, § 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 във връзка с §4, ал.3 от ДР на Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ) и вр. с чл. 86, ал.5 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно финансиране (ЗДКИСДПКИ).

За да потвърди процесното НП, Районният съд е приел, че АУАН и НП отговарят на изискванията на чл. 42 и чл. 57 от ЗАНН, както и че посоченото нарушение е безспорно установено.

Настоящият касационен състав намира, че оспореното решение на СРС е валидно и допустимо. Районният съд е изпълнил служебното си задължение да проведе съдебното следствие по начин, който е осигурил обективно, всестранно и пълно изясняване на всички обстоятелства, включени в предмета на доказване, при точното съблюдаване на процесуалните правила относно събиране,

проверка и анализ на доказателствата.

Така постановеното решение е правилно по следните съображения:

Законосъобразно СРС е приел, че в разпоредбата на чл.54, § 10, ал.1 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията от 25 април 2016 година за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива - е предвидено, че когато предоставя инвестиционна услуга за инвестиционни съвети или за управление на портфейл, инвестиционният посредник не препоръчва или взема решение да търгува, когато никоя от услугите или никой от инструментите не са подходящи за клиента. В чл.1, § 1 от същия регламент са посочени разпоредбите, които се прилагат към управляващите дружества, сред които попада и чл. 54 от Регламента.

Съгласно §4, ал.3 от ДР на ЗПФИ разпоредбите, посочени в чл. 1 на Регламент (ЕС) 2017/565, се прилагат съответно и за управляващите дружества, които предоставят услуги по чл. 86, ал. 2, т. 2 - 4 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и други предприятия за колективно инвестиране. На свой ред съгласно нормата на чл.86, ал.5 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и други предприятия за колективно инвестиране за управляващото дружество, което предоставя услуги по ал. 2, т. 2 - 4, се прилага § 4, ал. 3 от допълнителните разпоредби на Закона за пазарите на финансови инструменти.

По делото безспорно е установено, че дружеството е разполагало с лиценз и е предоставяло услуги по смисъла на чл. 86 от ЗДКИСДПКИ, респективно е било длъжно при управление в съответствие със сключен с клиента договор на портфейл, да не включва в портфейла неподходящи за клиента финансови инструменти. Съгласно договор за доверително управление на портфейл № 10431-55 от 19.08.2021 г. с клиент Д. К. са били предвидени ограничения на инвестициите, които не са били спазени от дружеството-жалбоподател, като са били закупени акции на дружества със седалище в Република България в разрез с указаното в приложение № 4 от договора.

Както бе споменато по-горе, според нормите на чл. 54, § 10, ал. 1, вр. с чл. 1, § 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565, вр. с § 4 от ДР на ЗПФИ и чл. 86, ал. 5 от ЗДКИСДПКИ, управляващото дружество следва да осъществява инвестиции по сключени с клиенти договори, съобразно определения за допустими такива от предпочитанията на клиента. Безспорно от доказателствата по делото се установява, че дружеството не е изпълнило това свое задължение, като е закупило акции на дружество със седалище в Република България, въпреки изричното желание на клиента да не бъдат извършвани такива инвестиции, описано в приложение № 4 от 19.08.2021 г. към сключения договор за управление, с оглед на което правилно е била ангажирана административнонаказателната му отговорност.

Доказателства които да оборят констатациите на АНО и изводите на СРС не бяха представени в настоящото касационно производство.

Настоящата инстанция изцяло възприема установеното от СРС и подкрепено от доказателства обстоятелство, че не се доказва промяна в ограниченията на договора и от изготвената след започналата проверка на КФН декларация от 19.12.2023 г. от Д.К.. От нея се налага само извода,

че към 19.12.2023 г. клиентът е запознат и не възразява срещу вече извършените сделки, но не и, че през 2021 г. или до момента на изготвената декларация се е отказвал от въведените ограничения, респективно са били договорени изменения в сключения с управляващото дружество договор.

Предоставяйки инвестиционна услуга, за която самият клиент е декларирал, че не е подходяща за неговия портфейл, УД е изпълнило състава на вмененото му административно нарушение, за което правилно АНО е ангажирал административнонаказателната му отговорност. УД е бил длъжен да се съобрази на първо място с исканията на клиента, като въз основа на декларираното от клиента като цели и желания, УД е следвало да избере подходящия за клиента инвестиционен инструмент.

Самото заглавие на договора предполага наличието на специални инвестиционни ограничения, които на практика дружеството напълно е игнорирало.

Настоящата касационна инстанция намира за неоснователни твърденията на касатора, че АНО е подвел действията на УД под неправилна правна разпоредба, както и че е смесил понятията „инвестиционни ограничения“ и „инвестиционни цели“. Неоснователно е възражението на касатора, че УД е действало съобразно събраната в Информационната карта /Приложение №2 от договора с клиента/ информация за инвестиционните цели и е избрало най-подходящия за клиента инвестиционен продукт, с което сделката е отговаряла на инвестиционните цели на клиента. Доколкото липсва легална дефиниция на двете понятия, съдът счита, че приложение намират общите принципи на правото и правната логика. В настоящия случай, формираните от клиента инвестиционни ограничения са били условията, въз основа на които същият е приел да възложи управлението на притежаваните от него финансови средства. Инвестиционните ограничения, посочени в Приложение 4, неразделна част от договора, гарантират, че УД ще работи в рамките на границите, установени от съответния клиент, предвид обстоятелството, че клиентът възлага за управление собствените си парични средства и има право да определи параметрите, спрямо които тези наличности ще се управляват. В този смисъл, с действията си УД не е спазило сключения между него и клиента договор. Спазването на договора в неговата цялост, в частност инвестиционните ограничения, определени от клиента, поддържа последователност и съответствие в постигането на общите цели, което би подплатило вложеното от клиента доверие при избора на конкретното УД и би изпълнило смисъла на сключения договор.

С процесното Наказателно постановление № Р - 10 - 159 от 15.08.2024 г., издадено от заместник - председателя на Комисията за финансов надзор /КФН/, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“, на основание чл. 290, ал. 9, т. 1, пр. 1 от Закон за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ) на Управляващо дружество „Карол Капитал Мениджмънт“ ЕАД е наложена „имуществена санкция“ в размер на 1 000 лв. /хиляда лева/.

Съгласно чл. 290, ал. 9, т. 1 от ЗПФИ имуществената санкция за това нарушение е в размер от 1 000 лв. до 5 000 лв. за юридически лице. Определената имуществена санкция е в минимален размер, поради което същата е законосъобразна.

Настоящият касационен състав споделя напълно и изводите на СРС относно липсата на предпоставки за приложението на чл.28 от ЗАНН.

Административен съд София – град, съете формулираното в жалбата особено искане за отправяне на преюдициално запитване до СЕС по конкретно формулираните 3 въпроса ЗА НЕОСНОВАТЕЛНО.

Принципът на примат на правото на ЕС над вътрешното право на държавите от Общността е фундаментален и относим не само за всички норми на Общностното право, но и за установените принципи и практиката на СЕС, и предполага прилагането им при противоречие с национални норми. Противоречието обаче се установява от националния съд, пред който е висящ правния спор, без да е необходимо да бъде сезиран СЕС.

Предвиденото процесуално средство в разпоредбата на чл. 628 от ГПК – за отправяне на запитване за тълкуване до СЕС е задължително единствено при наличие на предпоставките, визирани в ал. 4 на чл. 629 от ГПК – когато е поставен въпрос за валидността на акт на органите на ЕС. В останалите хипотези на чл. 629, ал. 2 и ал. 3 от ГПК, преценката на съда е поставена в зависимост от възможността за последващ инстанционен контрол върху съдебния акт и/или от вече постановено ясно и недвусмислено предишно решение на СЕС или от небудещо съмнение значение на конкретната разпоредба/акт, чието тълкуване се иска.

Не е налице неяснота относно приложимото право на ЕС, включително и евентуално противоречие при прилагането на посочените правни норми.

Касационният състав не е длъжен винаги да отправя преюдициално запитване (арг. от чл. 629, ал. 3 от ГПК), а само тогава, когато възникне нужда от изясняване на съдържанието и точния смисъл на разпоредби на общностното право, които решаващият съд намира за неясни и следва да приложи. В случая не е възникнала такава нужда. По същество спорът се свежда до това били ли са подходящи за клиента Д. К. закупените от „Карол Капитал Мениджмънт“ ЕАД акции на „Шелли груп“ АД. Българският съд е компетентен да се произнесе по съществото на този спор, като прецени всички обстоятелства по делото и съобрази спазени ли са от страна на административния орган, съответно от първоинстанционния съд, приложимите правни норми - както национални, така и общностни. Не може да се иска от Съда на ЕС да изяснява понятието „(не)подходящ финансов инструмент“ по смисъла на чл. 54, пар. 10 от Делегиращия регламент, защото това е въпрос за конкретна преценка въз основа на конкретни обстоятелства. Един финансов инструмент може да е подходящ за даден клиент и неподходящ за друг.

С оглед горе изложеното, не са налице визиранияте от касатора касационни основания за отмяна на решението на СРС, поради което и същото следва да бъде оставено в сила.

При този изход на спора на ответника се дължи юрисконсултско възнаграждение на основание чл. 63д, ал. 4 от ЗАНН, вр. с чл. 27е от Наредбата за заплащането на правната помощ в размер на 100 лв.

По изложените съображения и на основание чл. 221, ал. 2, предл.1 от АПК във връзка с чл. 63в от ЗАНН, Административен съд София – град, VII касационен състав,

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането за отправяне на преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз.

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 634 от 17.02.2025 г., постановено по НАХД № 13380/2024 г. на СРС, НО, 13 състав.

ОСЪЖДА „Карол Капитал Мениджмънт“ ЕАД, ЕИК[ЕИК] да заплати на Комисията за финансов надзор сумата от 100 /сто/ лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение за производството пред касационната инстанция.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:1.

2.